#EnergySmart
START

DALYKAS: Ekonomika

KLASĖS: 10–11

PAMOKOS TIKSLAS

Mokiniai supras, kas yra buities prietaisų energetinės klasės, ką jos žymi ir kokiu principu yra sudaromos.

SĄSAJA SU MOKOMUOJU DALYKU

Asmeninių finansų tvarkymas.

SUDOMINIMAS

Trukmė 2 min.

Įvairūs namų ūkio prietaisai sunaudoja skirtingą energijos kiekį. Kaip manote, kas suvartoja daugiau energijos – televizoriaus žiūrėjimas 5 val. ar darbas kompiuteriu 2 val.?

PAMOKOS GAIRĖS

I modulis
Trukmė 10 min.

Mokiniai per pateiktas užduotis supažindinami su energijos efektyvumo vartojimo žymėjimu.

II modulis
Trukmė 22 min.

Mokiniai paskirstomi į grupes po 5 ir atlieka praktinę užduotį „Mano efektyvus svajonių namas“. Vyksta pristatymas ir aptarimas.

Apibendrinimas
Trukmė 5 min.

Norėdami būti draugiškesni aplinkai, galite pradėti nuo nedidelių, nesudėtingų žingsnių.

KAIP SUŽINOSIU, KAD PAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ?

Mokiniai sugebės argumentuoti savo „efektyvaus svajonių namo“ prietaisų pasirinkimus.

KERTINĖS SĄVOKOS

ES energijos vartojimo efektyvumo etiketė.

Jeigu pamokos yra susietos (su 4.1.), tuomet šioje pamokoje pradedama nuo namų darbų apie elektros sąskaitas aptarimo (iki 10 min.).

Mokiniai aptaria, kaip sekėsi analizuoti savo energijos sąskaitas. Taip pat, ar ėmėsi veiksmų, kad sumažintų energijos suvartojimą namuose.

- Kokius skirtumus pastebėjote analizuodami savo elektros sąskaitas ir, kaip manote, kokios to galimos priežastys?
- Kokių veiksmų imsitės, norėdami sumažinti energijos suvartojimą savo namuose?

Sudominimas

Trukmė 2 min.

1. Įvairūs namų ūkio prietaisai sunaudoja skirtingą energijos kiekį. Kaip manote, kas suvartoja daugiausiai energijos per metus – šaldytuvas, televizorius ar skalbimo mašina?

Atsakymas: šaldytuvas – 274 kWh, televizorius – 110 kWh, skalbimo mašina – 93 kWh.

! Priėmus protingus sprendimus dėl naudojamų įrenginių galima sutaupyti daug elektros energijos. Skirtingos energetinės klasės buities prietaisai sunaudoja skirtingą kiekį elektros. Aukštos energetinės klasės modernūs šaldytuvai gali suvartoti ir 130 kWh, o gal ir mažiau elektros energijos. Taigi, sprendimas, kokį prietaisą įsigyti, yra labai svarbus.

Taip pat mokiniams galite parodyti grafiką (žr. pamokos skaidres), parengtą pagal Lietuvos energetikos agentūros informaciją.

Detali pamokos eiga

Trukmė 32 min.

2. **I modulis (10 min.).**

Kaip suprasti ES energijos vartojimo efektyvumo žymėjimą?

2.1. Mokiniams pateikiami 2 žymėjimo pavyzdžiai (žr. pamokos skaidres) ir paprašoma nurodyti, kuris iš jų yra efektyvesnis.

Atsakymas: B.

2.2. Trumpai pristatykite ES energijos vartojimo efektyvumo žymėjimą (naudokite parengtas skaidres).

3. **II modulis (22 min.).** „Mano efektyvus svajonių namas“ praktinė užduotis ir jos aptarimas.

3.1. Mokiniai paskirstomi į grupes po 5.

3.2. Užduotis grupėse yra kuo efektyviau ir komfortiškiau „įsirengti“ savo namus pasirenkant įvairius namų buities (bent 3) ir pramogų (bent 2) prietaisus. Prie kiekvieno prietaiso turi būti pažymėta tokia informacija:

- kaina;
- kWh/metai;
- energijos etiketė.

3.3. Grupės pristato savo efektyvius svajonių namus (kokie prietaisai, kiek iš viso kainuotų, kiek per metus kWh, kokios energijos etiketės) ir trumpai argumentuoja savo pasirinkimus.

3.4. Bendras aptarimas su visa klase:

- Kurie prietaisai sunaudoja daugiausiai elektros?
- Kurių prietaisų atsisakyti būtų lengviausia? Kodėl?
- Pateikite pavyzdžių, kaip galima būtų sumažinti konkretaus prietaiso sunaudojamą energiją?

Apibendrinimas

Trukmė 1 min.

4. Norėdami būti draugiškesni aplinkai, galite pradėti nuo nedidelių, nesudėtingų žingsnių – skatindami savo artimuosius bei patys rinkdamiesi efektyvesnius prietaisų modelius, rūpindamiesi jų ilgaamžiškumu ir keisdami savo energijos vartojimo elgseną.

Šaltiniai

About the energy label and ecodesign: https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/about_en.

Energetinio efektyvumo etiketės pavyzdžiai: https://www.topocentras.lt/.

ES energijos vartojimo efektyvumo žymėjimas: https://www.ignitis.lt/lt/energetinis-efektyvumas-namams.

Per kiek laiko prietaisas sunaudos 1 kilovatvalandę (1 kWh) energijos?: https://www.lrt.lt/.